

Terra de Trobadors Temps de catedrals

CRISTINA VILA CASTELLÓ DE EMPÚRIES

Arriba setembre i amb ell una cita ineludible en el calendari, el Festival Terra de Trobadors de Castelló d'Empúries. Enguany, quan se celebra el quinze aniversari d'aquesta proposta que combina espectacle amb cultura, es pot constatar el fort pes que han pres les entitats locals que promouen iniciatives originals que, a voltes, li prenen el relleu a les professionals. En aquesta edició, dedicada a la construcció de les catedrals i a tots els artesans i artistes que es movien al seu voltant, no falten els actes més tradicionals com el sopar, el mercat i el torneig medieval però també es combina amb activitats innovadores com un poblat de picapedrers, música tradicional nocturna o el concert *Amic, amat* amb la cantant Ma. del Mar Bonet.

Tres eren els pilars sobre els que se sustentava Terra de Trobadors en els seus orígens: música, teatre i conferències, a banda de presentacions de llibres, per bastir el vessant més cultural. Els darrers anys, els tres pilars s'han anat difuminant prenent més força, dins el programa, la participació del poble castelloní sempre dins un caire amateur. Aquest fet ha portat a despullar el festival de grans produccions, que, segons els organitzadors, no aconseguen prou públic, a favor de muntatges de petit format, ja siguin recitals o teatre de carrer més adequats als espais disponibles, que omplen de vida el centre històric de Castelló.

Sons del Mediterrani

La Universitat de Girona, concretament el Departament de Filologia i Filosofia de la Facultat de Lletres, ha tornat a coordinar el cicle de conferències dedicat a explorar els secrets dels magnès edificis catedralicis. Quatre especialistes desenvoluparan la temàtica i acostaran a l'auditori de la Sala Gòtica, divendres i dissabte, a la realitat de l'església de Santa Maria de Castelló, per a la qual s'ha sol·licitat darrerament el títol de basílica. Complementant aquesta oferta cultural també s'obriran al públic tres exposicions: *El comtat d'Empúries a l'època medieval* promoguda per l'Arxiu Històric a la presó; *Castelló Castilone Castelló* del Grup

La 15a edició del Festival arranca dijous fins diumenge
Les entitats locals potencien la seva participació impulsant actes
L'actuació de Ma. del Mar Bonet serà un dels plats forts

Als carrers de Castelló d'Empúries s'omplen de bullici els dies que dura el festival Terra de Trobadors

Cultural Comtat d'Empúries, a la capella del convent de Santa Clara, i l'habitual mostra de lutheria de Sedo i Adrià Garcia, a la Llotja Comunal.

Dins l'apartat musical, el protagonisme se l'emporta la reconeguda cantautora mallorquina Maria del Mar Bonet que, acompanyada per la Coral Cantiga, presenta l'espectacle *Amic, amat*, dissabte a la nit a la catedral. Basat en l'obra homònima del filòsof i escriptor Ramon Llull i la poesia de Jacint Verdaguer, el muntatge segueix el recorregut dels sons del Mediterrani, aquest cop situant-se a Síria com a gran referent de la seva cultura. També s'han programat, de nou, recitals de petit format de la mà dels trobadors catalans Quim Xena i

Rosa d'Osor, els quals actuaran al Convent de Santa Clara dissabte. Diumenge prendran el relleu les tres veus empordaneses de De Calaix amb la proposta *De boca en boca*. Tampoc cal oblidar el concert de música medieval d'orgue i coral, divendres al vespre a la catedral; i la iniciativa impulsada pel Club Handbol Esplais d'ofrir a la nit concerts de música tradicional i medieval.

La vessant teatral sempre és, entre totes, la que més adeptes aconsegueix. De fet, les entitats locals aposten per promoure muntatges d'aquest estil dotant-los d'un caire humorístic i desenfadat que puguin atraure l'atenció del públic. És el cas dels *Conjurs a la lluna* i *El Cau de les Bruixes* de l'associació Cultural i d'Esbarjo; les bugaderes al renta-

dor o, com a novetat d'enguany, la capella dels monjos del Club Futbol Esplais. A banda d'aquestes propostes hi ha les companyies teatrals professionals com Berros de la Cort, Rodamons, Excalibur, Pa Sucat, Sold&Ats i Cremallera Teatre que oferiran actuacions musicals i de teatre de carrer, al llarg de dissabte i diumenge. Cal destacar que Cremallera Teatre presentarà dos muntatges, un dels quals omplirà de foc la plaça de la Catedral, dissabte a la nit.

El programa es completa amb activitats lúdiques com la projecció d'*El Cid* a la Sala Municipal dijous; les visites guiades i una missa gregoriana amb la coral Sine Nomine i el Cor Sant Jacques diumenge al migdia.

LA PROPOSTA

Descobrir racons amb encant

Una de les propostes que s'ofereix al visitant per conèixer millor la vila comtal són les visites guiades que organitza Turisme. Se'n fan tres al llarg del dia i estan pensades per a tres tipus de públic tot i que, qui vulgui, les pot fer totes. Al matí, a les 12, la visita està dedicada a la religió durant l'època medieval i enfoca la Catedral com a centre d'interès. La visita de les 5 de la tarda està dirigida a un públic internacional i es fa en anglès, francès i espanyol i proposa la descoberta de la vila. La darrera proposta serà a les 7 de la tarda i es dedica a les anècdotes i llegendes. Tot i que els guies aniran disfressats d'època, enguany s'han destacat les visites teatrals i de les últimes darrers anys es farà a la nit. El motiu, tal com explica el cap d'àrea, Joan Pau Andreu, és que només quedava una nit sense que a la catedral –protagonista del Festival– no s'hi fessin activitats i "mobilitzar tanta gent per una sola visita" no valia la pena. Per formar part d'un d'aquests grups –sols podran accedir-hi 30 persones per grup– cal reservar prèviament a qualsevol de les oficines de Turisme. El preu és de 2 euros per persona. Una de les novetats és que dissabte a la nit el mateix comte d'Empúries proposarà a passeig per la vila per ensenyar a la seva estimada els estels.

D'altra banda, quatre restaurants de Castelló d'Empúries se sumen al Festival oferint, dissabte i diumenge, als visitants menús medievals que oscil·len entre els 25 i 30 euros per persona. Entre l'oferta culinària que s'ofereix aquest cap de setmana destaca des d'una sopa de peix de la badia del comtat o els espàrrecs a la benedictina d'All i Oli; a les herbes seques i herbes del hort de l'Empúries; unes voltes; passant per la Tragamantana Medieval del palau Macellí fins als bruleus del comtat de les Cois. Tots els menús inclouen pa d'herbes, sang de drac i aigua dels ullals del comtat.

EMPORDÀ

Més de quatre-centes persones es reuneixen al pati del palau cada any

Espectacles

Un sopar de gala al palau comtal

Els assistents han de vestir d'època
Es tornarà a servir escudella medieval

CRISTINA VILA CASTELLO D'EMPÚRIES

La nit és màgica, és el moment del dia en què els secrets més inconfessables es destapen. Però també és quan el poble s'allibera de les pesantors i obligacions diàries i es retroba al voltant d'una bona taula ben parada i ornamentada per fer petar la xerrada. Això és el que es viurà divendres a la nit al pati del palau dels comtes de Castelló quan se servirà el banquet medieval, una tradició fortament arrelada al Festival Terra de Trobadors i que, any rere any, aconsegueix nous adeptes.

Una de les condicions sine qua

non per assistir a aquest àpat medieval és anar vestit d'època, ja que aquest sopar col·lectiu està presidit pels comtes d'Empúries, concretament per Pere I, la seva promesa, i tot el seu seguici. El pati es transforma decorant-se bellament amb els estendards comtals i un seguit d'extenses taules omplen tot l'espai. Una legió de voluntaris són els encarregats de servir puntualment el succulent menú preparat per aquesta nit.

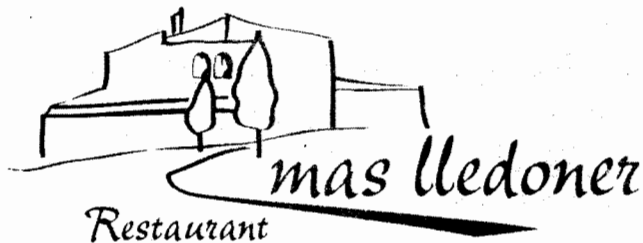
No faltarà l'escudella medieval que l'any passat va tenir una gran acceptació entre els comensals. Tot seguit se servirà porcell i moltó a l'ast amb salsa d'allada; menjà

d'àngels amb pa d'herbes; tor amarat d'aigua i vi vermell i complementat amb una aigua d'herbes per fer passar qualsevol mal i la fruita del temps.

Comediants i bufonades

Mentre el públic degusti les exquisideses cuinades, no faltarà un reguitzell de bufons i comedians per amenitzar la nit. Així, la comitiva del sopar es concentrarà a la plaça de la Catedral i desfilarà amb la música i l'animació del Berros de la Cort, Excalibur, altres entitats locals de Castelló d'Empúries, fins arribar al pati del palau dels comtes. Torhom pot assistir a aquest sopar tan especial. Només cal comprar prèviament el tiquet —enguany costa 20 euros per persona— a qualsevol de les oficines municipals de turisme o a les dependències de Cultura, a la cúria-presó.

Si els comensals no disposen de vestimenta adequada, l'organització ofereix la possibilitat d'adquirir-ne una o, fins i tot, de llogar-la per a l'ocasió. La qüestió és no quedar-se fora d'una vetllada amb un marcat accent medieval, per carregar de diversió.

MENÚ DE VEREMES

(del 6 al 18 de setembre)

*

Aperitius de la casa

Amanida amb ravioli de foie, i vinagreta d'oporto

Bacallà al forn amb patates amb garnatxa, panses i pinyons

Magret amb raïms

Pastís de poma amb copa de moscatell

*

Aigües minerals

Vins de l'Empordà

Cafès

*

Preu: 27 euros (IVA inclòs)

Menús tancats al vostre gust

RESERVES:

Ctra. de Roses a Vilajuïga, km 2 - 17480 Roses (Girona) - Tel. 972 25 31 92

www.maslledoner.com

LA PROPOSTA

Concert de música d'orgue i coral

El programa del festival arranca dijous a la tarda i es clou diumenge a la nit. Hi ha tantes entitats locals que col·laboren promovent iniciatives originals que el calendari se satura. Enguany, una de les opcions que s'han tirat endavant és unir esforços. La proposta ha tingut lloc dins el camp musical i implica dues entitats destacades com són la Coral Castellonina -molt implicada sempre amb el festival- i els Amics de l'Orgue. En aquest sentit, divendres al vespre s'ha organitzat un concert de música medieval d'orgue i coral a la catedral. El concert consistirà en la interpretació de sis peces del *Llibre Vermell de Montserrat*, una joia de la biblioteca de Montserrat que inclou escrits i il·lustracions sobre el santuari i la cultura del seu temps. Cal destacar també els cants i les danses que ja en el segle XI els peregrins feien per venerar la Mare de Déu. La part musical va ser copiada a les darreries del segle XIV i consta de deu peces, la majoria en llatí. Vuit són cants a la Verge i la resta tenen caràcter penitencial.

Conferències Els gratacels medievals

CRISTINA VILA CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Les catedrals gòtiques no sols eren edificis marcadament simbòlics—van esdevenir emblemes per a les ciutats que els acollien i l'orgull de les comunitats, a banda d'emfatitzar la concentració del poder reial i papal— sinó que també van estimular la innovació tecnològica i, per primer cop, una racionalització del treball. Tot i que Santa Maria de Castelló d'Empúries no és una catedral—encara que així se l'anomena popularment—, sí que hi conflueixen característiques comunes com ser una obra col·lectiva aixecada pels comtes i el poble per satisfer l'ambició de recuperar l'antic bisbat emporità; l'interès de dotar-lo de valor simbòlic i exemple de reformar i donar un estil innovador a un edifici que havia de ser emblemàtic. Al voltant d'aquesta temàtica girarà el cicle de conferències que es proposa en aquesta nova edició del Festival Terra de Trobadors.

El professor d'Història de l'Art de la Universitat de Girona, Joan Molina, serà l'encarregat de trencar el gel dividint a la tarda situant a l'auditori de la Sala Gòtica dins el marc social i temporal en què es van aixecar les grans catedrals gòtiques europees. Evidentment, l'escenari és el nord de França entre els segles XII i XIII, quan es vivia un fort creixement econòmic, polític i militar. "És l'època de les croades i les catedrals no deixen de ser una ostentació del poder de França", comenta Molina. En aquest sentit, es tracta d'un moment d'enfortiment de l'Església catòlica passant França a esdevenir el gran aliat del Papa. Des d'aquí es va exportar el model arreu a altres indrets del continent i, per descomptat, a Catalunya, encara que tardanament i amb moltes variacions. No és el cas de Castelló on treballaran arquitectes francesos.

El més sorprenent de la construcció d'aquests grans edificis és el temps que van necessitar per fer-los. Només cal dir que la catedral de Chartres es va aixecar en sols quaranta-cinc anys. "Tota la ciutat s'hi va implicar i aquest esforç gairebé l'arruïna", comenta

Les xerrades de la UdG estan dedicades a les Catedrals Foren recintes simbòlics i un impuls tecnològic i artístic Tots els actes tindran lloc a la Sala Gòtica

Coneguda com a la catedral de l'Empordà, l'església de Santa Maria centra la temàtica d'enguany del Festival

DADES D'INTERÈS

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA Reconeixement de l'edifici com a Basílica Menor

La construcció de l'església de Santa Maria de la Candelera de Castelló d'Empúries va implicar tant els esforços dels comtes com del mateix poble. La intenció era recuperar l'antic bisbat emporità cosa que no va succeir mai. Malgrat això, es va aixecar un temple de dimensions impròpies per a una església parroquial. Ara, s'ha presentat documentació perquè l'Església la catalogui com a Basílica Menor i així poder accedir a subvencions i ajudes per protegir i restaurar aquest patrimoni col·lectiu que amaga importants trossos.

A l'interior de l'església de Santa Maria s'hi duen a terme nombrosos actes

EMPORDÀ

Molina. I és que, per primer cop i a diferència del que succeí durant el romànic, la burgesia i l'aristocràcia ocupen l'interior d'aquests espectaculars edificis que conjuguen una arquitectura simbòlica amb la funcionalitat. Així, les capelles eren ocupades per gremis que contribuïen a pagar la construcció, per exemple, dels vitralls. La majoria d'edificis es feien amb el vistiplau de la població, però el cas de Reims—la catedral on es coronaven els reis francesos— fou diferent ja que el poble es va aixecar en armes contra la construcció.

Com s'ha dit, aixecar aquests edificis va estimular la innovació tecnològica. "Són edificis espectaculars per la seva arduesa tecnològica i això s'explica pel procés d'estudi i anàlisi de materials, de tècniques de resistència... També fruit d'aquest avenç disminueix el paper del mur com a suport permanent obrir-lo més", afirma Molina que afegeix que "la solució final del gòtic francès fou l'anul·lació del mur, la negació de la matèria a canvi de la llum". També va potenciar l'àmbit artístic. "Gran part de l'evolució de l'escultura en el segle XIII al nord d'Europa s'explica per aquests grans tallers que treballen per les catedrals, així com els vidriers, els orfebres, entre altres", diu Molina.

El primer gran artesà

En la construcció de les catedrals dos personatges tenien un pes vital: el mestre d'obres o arquitecte, qui és acollit pel Capítol, i el canonge *fabriqué* que obtenia i gestionava els recursos. "L'arquitecte és el primer artesà a qui se li reconeix el seu treball no com una activitat mecànica si no en la seva vessant intel·lectual", explica Molina, que afegeix que els mestres d'obres reben honors—a Itàlia ja havien estat reconeguts— que mai abans havien tingut altres artesans. Juntament amb Molina també impartiran conferències els professors universitaris Marc Sureda; Gerardo Boto, que aborda el tema dels panteons reials, i Sadurní Martí, que parlarà de la literatura i la música a l'època.

ROGER LLEIXÀ

Música

Essència mediterrània

Maria del Mar Bonet presenta «Amic, amat» a la Catedral dissabte a la nit.
Canta versos de Ramon Llull adaptats per Verdaguer i barrejats amb sons àrabs
La intèrpret mallorquina estarà acompanyada per la Coral Cantiga

EMPORDA

Maria del Mar Bonet porta a la catedral de Castelló d'Empúries el seu espectacle *Amic, amat* presentat durant l'edició de l'any passat al Grec de Barcelona

LA PROPOSTA

RECITALS ÍNTIMS De Calaix, Quim Xena i Rosa d'Osor, al Convent de Sta. Clara

Des dels inicis del festival, els recitals dels trobadors actuals sempre han estat presents dins el calendari de la programació. Enguany no és una excepció i s'han concentrat en només dues formacions que actuaran al Convent de Santa Clara. Dissabte, s'han programat dos concerts, a la 1 del migdia i a les 7 de la tarda, a càrrec de la parella Quim Xena i Rosa d'Osor. Xena, que porta més de trenta anys pujant als escenaris, és un trobador d'aprenentatge autodidacta, amb lliçons apreses dels mestres que ha anat trobant pel seu camí. Incansable estudiós dels poemes i la cançó popular catalana, combina aquests coneixements en el

montatge trobadoresc que presenta sol o al costat de Rosa d'Osor, una veu formada de manera exclusiva "per cantar les cançons del seu marit de la manera com ell ha concebut que siguin cantades". L'altra proposta musical de petit format serà diumenge —a la 1 del migdia i a 2/4 de 7 de la tarda— estarà protagonitzat per un dels grups revelació dels últims anys, De Calaix. La formació empordanesa, integrada per Gemma Pla, Lurdes Rimalló i Mireia Mena, presenten l'espectacle *De boca en boca* sorgit de l'aprenentatge de cançons de viva veu. De Calaix segueix així explorant les vies de la nova polifonia tradicional catalana i fa el tractament d'aquestes músiques tant des del camp de la interpretació netament a capella, com amb clares incursions en el món al so insistent.

DE CALAIX

Les empordaneses De Calaix també tenen el seu espai reservat al festival

El misticisme del rei Salomó, del cronista Ramon Llull i del poeta Jacint Verdaguer es troben en el darrer espectacle de la cantautora mallorquina Maria del Mar Bonet. *Amic, amat*. Aquest muntatge, en el qual es barregen versos dels tres autors amb melodies tradicionals àrabs i turques per conformar un apassionant viatge pels sons de la Mediterrània, serà el plat fort musical del festival Terra de Trobadors. La cita, dissabte a la nit a la catedral.

Maria del Mar Bonet ha arribat recentment dels Estats Units on ha presentat l'espectacle a diferents escenaris americans com Nova York, Seattle o Boston. La cantautora fa parada ara a Castelló en un periple que la portarà a viatjar a Grècia i Síria, país del qual afirma sentir-se enamorada i que ha situat com a gran referent de la cultura mediterrània. Bonet estarà acompanyada pel seu equip habitual amb Javier Mas, a la guitarra de dotze cordes, l'archillautid i la bandúrria o Dimitri Psonis, al bouzouki i les percussions. Donaran més forma al muntatge —que es va registrar sota el segell de Picap abans d'iniciar la gira— les veus contundents de la Coral Cantiga, amb qui no compartia escenari des de la presentació oficial d'*Amic, amat* al Teatre Grec de Barcelona la nit del 22 de juliol del 2004, dins el marc del Fòrum de les Cultures. Aquella fou una vetllada memorable perquè feia temps que Bonet no actuava a la capital catalana —a banda dels seus habituals concerts a la plaça del Rei— i, per a molts, va ser el millor concert del Grec. Aleshores, el muntatge es va enriquir amb l'actuació també de l'Ensemble Musique de Damasc que es va atrevir amb un clàssic de Bonet, *Bu demet yasenem*.

Nascuda a Palma de Mallorca el 1947, Maria del Mar Bonet va iniciar la seva carrera musical a finals dels anys seixanta vinculada a Els Setze Jutges i el Grup de Folk. Després d'editar diferents singles, el 1970 llança el seu primer àlbum amb quatre cançons populars de Menorca.

Actualment, en porta enregistrats més de vint-i-cinc. Alguns dels treballs que ha editat al llarg de la seva trajectòria són *El cor del temps*, un doble disc gravat en directe al Palau Sant Jordi que inclou els títols més significatius de les seves tres primeres dècades dedicades a la música durant les quals la cantautora mallorquina ha portat la seva música tan personal pels escenaris d'arreu del món. En els darrers anys, Bonet ha publicat *Raixxa* (2001), *Cants d'Abelone* (2001) amb Rafael Subirachs i *Collita pròpia* (2003).

L'objectiu és que els nens visquin aquesta festa medieval", explica Bruno Pérez, que fa referència a la iniciativa impulsada per l'associació juvenil La Colla dels Mussols d'aixecar un poblat de picapedrers, dissabte i diumenge al pati del palau dels comtes. És una activitat innovadora dins el Festival Terra de Trobadors que busca no només potenciar la part lúdica sinó també la pedagògica, ja que la construcció del poblat així com el seu funcionament anirà a càrrec de la cinquantena de joves d'entre dotze i quinze anys que donen vida a l'entitat.

La idea de crear un poblat enmig del casc antic va néixer fa relativament poc. De fet, l'entitat també és molt jove –no té ni un any– però ha anat creixent amb rapidesa passant d'una desena de socis, a l'inici, a la cinquantena actual. El nucli de tot van ser uns cursos d'informàtica des d'on es va promoure una festa de Halloween i, més tard, la recreació escènica del retaule de la catedral, per Setmana Santa. Amb aquesta nova aventura, "el més divertit és que cada dia ells han de treballar", explica Pérez. Cal dir que, des de fa setmanes, els joves recerquen branques pels voltants de Castelló d'Empúries per elaborar les barraques que hi haurà al poblat. Aquestes s'instal·laran als laterals del pati, per l'exterior. Dins de cada barraca –n'hi haurà una prefabricada de dotze metres– hi haurà una proposta lúdica diferent com ara la cova del drac on cavallers i donzelles hauran de demostrar la seva vàlua passant proves diverses o una piscina de fang i palla per fer tortosus.

Enmig del pati del palau s'instal·laran taules i bancs perquè els pobladors, i només ells, degustin els àpats que es cuinaran al recinte

Viure la festa El poblat dels picapedrers

La Colla dels Mussols emula la vida quotidiana d'un poble medieval
Construeixen barraques on es faran jocs tradicionals per als nens visitants
Es podrà pagar la beguda de la taverna amb la moneda vigent a l'època

SANTI COLL

Els més petits podran gaudir amb els jocs tradicionals del poblat

que emula els antics campaments que hi havia fora muralles destinats a acollir la gent més pobre de la societat però també a alguns artesans com ara els picapedrers. Quan sigui l'hora de menjar, el so d'una

campana els advertirà que és el moment de seure a taula mentre que els visitants que hi hagi a l'interior hauran d'exiliar-se. A banda dels joves, entre els pobladors hi haurà també algun pare, tot i que Bruno

TEATRE INFANTIL Un viatge a les llegendes medievals

"Participar en el Festival és un gran privilegi", diu Jaume Moreno, impulsor i fundador de la companyia de teatre infantil País de Xauxa. Aquesta formació és l'encarregada d'obrir dijous el Festival amb la representació de *Festa medieval*. Tres són els personatges que donen vida a la fàbula: un trobador, una remeiera i un rimaire. Tots formen part d'una companyia de comedians ambulants que instal·len el campament a la vila on han arribat dalt d'una "burriqueta" i un carro. L'arribada

coincideix amb les noces d'argent del rei que, per celebrar-ho, convidava a tots els comedians del regne a fer un espectacle a palau. I la companyia que ho faci millor es quedarà. "Tota la representació és una mena d'assaig general per veure que li presentaran al rei i si alguna cosa falla es crea la complicitat amb el públic", explica Moreno, que destaca l'originalitat del muntatge ja que tant el vestuari, l'escenografia com els instruments són d'inspiració medieval. La música i les cançons tenen un pes important i més tenint en compte la filosofia de la companyia que potencia la innovació dins la tradició.

Pérez remarca que seran "els imprescindibles". Alguns joves també dormiran al poblat, on no faltaran les festes nocturnes, "per fer guàrdia". Al recinte se servirà beguda a la taverna –llimonades, aigua i

cervesa– que caldrà pagar necessàriament amb moneda del comtat com també es fa al mercat medieval. De fet, serà la primera vegada que es pugui pagar amb moneda comtal un dia que no sigui diumenge.

Espectacles Les interioritats d'una capella

El club de futbol mou trenta persones
La seva activitat és molt concorreguda

Amb la voluntat d'iniciar un camí en solitari—fins al moment estaven vinculats a altres entitats—, el Club Futbol Esplais de Castelló proposa un espectacle propi per aquesta edició del Festival Terra de Trobadors. Es tracta d'un viatge per les interioritats d'una capella de monjos tor emulant les activitats que s'hi duïen a terme sempre plantejades “des d'un punt de vista humorístic” i amb la pretensió de no ofendre ningú.

El col·lectiu, que mobilitza a més d'una trentena de persones, entre nens i adults, retorna enguany a un edifici confrontant amb la presència gòtica i la cúria. L'immoble, cedit durant aquests dies per Francesc Crossas, veí de Castelló, ja s'havia transformat, fa dos anys, en un vaixell pirata espectacular. Ara, després d'un rentat de cara i amb l'assessorament de l'artista Ettore, que ha recollit les idees del grup i les ha materialitzat, donarà cabuda a tota mena de manifestacions litúrgiques com cants gregorians amb connotacions *catxondes* i un confessorari per alliberar-se dels pecats més depravats. “Aquí aconseguim un ambient més

proper amb el visitant”, explica Antonia Rodríguez, membre dels Esplais. En aquest sentit, l'any passat es va optar per transformar el convent de Santa Clara, un espai potser massa ampli ja que no es podia interactuar massa amb el públic. “Són unes setmanes intenses i cal compaginar-ho amb la feina diària però el millor és la convivència que fas amb els companys i l'ambient de festa que es crea”, apunta Rodríguez.

L'exterior de l'edifici també servirà com a reclam, ja que tota la façana es decorarà seguint l'estil de la proposta. Bona part del material utilitzat es recicla d'anteriors edicions. Així es treballa amb caixes de cartó, gomaescuma, fustes, entre altres. Els personatges als quals donaran vida—hi haurà també algun picapedrer tot sumant-se a l'homenatge que es fa als constructors de catedrals— aniran convenientment disfressats a l'estil de l'època. Tot el vestuari ha estat dissenyat pels membres de l'entitat. Ells, de fet, són els que donaran vida a la proposta. Alguns, fins i tot, sortiran al carrer per captar visitants i tot el que es recapti amb les entrades anirà al fons del col·lectiu.

ROGER LLED

Fa dos anys, el mateix edifici que ara acull la capella dels monjos es va transformar hàbilment en un vaixell pirata

LA PROPOSTA

MÚSICA DE NIT Una Trobada d'Animes Errants

El Club d'Handbol Esplais també se suma al Festival, com l'any passat, amb la Trobada d'Animes Errants, una proposta que té per objectiu allargar l'oferta lúdica nocturna. El convent de la Mercè es transformarà per acollir la iniciativa que consistirà, bàsicament, en diferents espectacles-con-

certs de caràcter amateur i estil medieval i tradicional, promoguts pels mateixos components del Club. En aquest sentit, ja està confirmada l'actuació del grup Almoigüers de Recapta, dissabte a la nit. Aquesta proposta neix davant el buit existent d'iniciatives lúdiques nocturnes. “Des de l'Ajuntament, totes les activitats que es programen són diürnes perquè el públic del Festival és molt familiar. Nosaltres intentarem enganxar a tots aquells que es

queden a sopar al poble oferint-llis alguna cosa”, diu Marta Fina que és del parer que “no s'ha de tancar la porta a ningú de Castelló per fer coses des de dins i engrescar, així, a la gent de fora”. A banda de les propostes nocturnes, també s'obrirà el Convent—situat al carrer Comalat—al llarg del dia. Els visitants podran admirar un museu d'eines del camp i està prevista, tot i que no confirmada, una zona de jocs de pilota per a la mainada.

RACONS A VISITAR

Un viatge
màgic ple
de conjurs
i bruixeria

El teatre és una de les branques imprescindibles del Festival Terra de Trobadors. Generar espectacle al carrer és una de les claus de l'èxit de la iniciativa. A aquesta proposta escènica, que omple de vida els carrers, les places i els antics edificis, s'hi apunten molts col·lectius locals. Algunes de les iniciatives, de les quals cal destacar l'interès creatiu, han anat madurant en aquest darrer període del festival com és el cas de les bugaderes que, després d'una petita cercavila pel centre del poble, fan parada a l'antic safareig popular on, mentre renten la roba, fan petar la xerrada; o les bruixes que encanten i espanten aïns vianants al Cau, un muntatge instal·lat en un immoble del carrer de la Palleria Vella. Les bruixes també són les responsables de l'espectacle *Conjurs a la Lluna* que es fa divendres i dissabte a la mitjanit a la plaça de la Catedral. Ambdós muntatges són creacions originals de l'associació i han suposat un revulsiu, des que s'impulsaren ara fa uns sis anys, per a les dones que integren l'associació.

Teatre de carrer
Comediants
ambulants

Arriba la colla de La Cremallera Teatre
Un espectacle de foc il·lumina la Catedral

CRISTINA VILA CASTELLO D'EMPÚRIES

Antigament, la vida era molt dura i la gent tenia pocs al·licients per divertir-se. Així, quan una *troupe* de comediants arribava a la vila era un fet molt celebrat i podien passar-s'hi llargues setmanes sense repetir espectacle. Amb aquest esperit arranca el muntatge *Millenium* de La Cremallera Teatre, una companyia lleidatana creada el 2001 i integrada per un equip fix d'onze artistes, que esdevé la principal proposta de teatre de carrer del Festival Terra de Trobadors. La Cremallera també hi presenta l'espectacle *Els venedors de foc* i un muntatge de titelles.

Millenium arranca com una cercavila de comediants ambulants. Dels baguls dels artistes transportats dalt de dos carros –que es converteixen en escenaris improvisats– van apareixent elements màgics que donen peu a l'entrada de malabaristes, comediants, bufons, acróbates fins a xanquers tots acompanyats de tonades originals. *Millenium* es va estrenar l'any passat a Tarrega i ja ha fet camí per tot l'Estat espanyol. “És un muntatge molt complet on

busquem la foscor”, explica Estanis Pereda, director artístic, que afegeix que rere la proposta hi ha un intens treball de documentació i un intent de ser coherent amb l'època representada.

La Cremallera Teatre presenta, però, dos muntatges més a Castelló. A *Els venedors de foc*, “la llum es convertirà en foc i aquest en espectacle”, apunta Pereda. Una sèrie de personatges –bàsicament malabaristes– oferiran el foc, element purificador, als assistents i dos faquirs donaran el cop d'efecte final. La música també serà directa, “com es feia antigament”. I, finalment, al convent de Santa Clara es representaran dues històries de titelles amb caràcter pedagògic: *Gra de blat* i *El viatge de Baldric*.

Per les propostes de La Cremallera Teatre no seran les úniques que amenitzaran els carrers del nucli històric. El públic també podrà gaudir amb les actuacions musicals i teatrals dels Berros de la Cort, Acibreira, Rodamons, Pa Sacat, Excalibur i Sold&Ats. Algunes d'aquestes formacions, especialitzades en medievals, són ben conegudes pel públic del festival.

La Cremallera Teatre presenta tres muntatges diferents al festival

LA CREMALLERA TEATRE

EMPORDÀ

El torneig medieval es fa dissabte a la tarda al Camp d'en Capella; aquest escenari és ideal per la seva amplitud i pels bons accessos tot i que queda bastant apartat del centre històric

CRISTINA VILÀ CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Com era la vida quotidiana a la vila medieval de Castelló d'Empúries. Visitant el mercat o admirant les justes del torneig medieval, aquesta pregunta podria tenir certa resposta. Els castellanins es bolquen, any rere any, en aquestes dues activitats que tenen una captació de públic massiu per recrear l'ambient que, presumptament, es podia haver respirat en aquella època.

Després de la bona acollida de l'any passat, torna el torneig medieval dissabte a la tarda. L'espai escollit és, de nou, el Camp d'en Capella, un escenari que gaudeix de molt bons accessos però que resta una mica apartat del poble. Per jugar contra el desconeixement del públic, els promotors del torneig, el Grup Cavallista de Castelló, decoraran tots els accessos amb grans banderoles. El torneig s'ha volgut potenciar enguany inclouent-hi novetats com ara l'exhibició d'un grup nodrit d'arquers que faran punteria amb unes dianes disposades enmig del camp.

La justa tindrà diferents moments àlgids. De primer, els integrants de l'Hípica Aiguamolls realitzaran una exhibició de volteig i acrobàcies que emularan "la preparació que ha de superar un cavaller", explica Josep Maria Arnau, membre de l'organització. L'altra fase anirà a càrrec dels membres del Grup Cavallista els quals encarnaran als veritables cavallers superant tot tipus de "jocs agressius" com lluites amb llances. El pas final, quan el cavaller no té més remei que abandonar la seva muntura i lluitar arran de terra, quedarà en mans d'un grup especialitzat en la lluita cos a cos, l'escola d'arts marcial Tadaima Doju de

Espectacles Recrear la vida quotidiana

El mercat medieval s'amplia ocupant la plaça Jaume I
S'instal·larà un mercat dedicat al bestiar i una tenda de cavallers
El torneig innova amb una exhibició d'arquers i lluita

EMPORDÀ

A part dels estands d'alimentació i dels objectes de regal, el mercat té molts al·licients com les passejades en carro

Figueras. En total, el torneig mou a més d'una cinquantena de voluntaris.

Els mateixos promotors d'aquesta activitat lúdica també han impul-

sat enguany un mercat de bestiar que es podrà admirar tant dissabte com diumenge, a la plaça Jaume I, més coneguda popularment com plaça del Gra. Allí s'instal·laran uns tancats

amb tota mena d'animals com ara porcs, cabres i alguna mula, entre altres. També hi haurà una tenda de cavallers on s'exposarà diferents tipus d'armament utilitzat a l'època i al-

guns personatges, com sorgits d'un llibre de cavalleries, mostraran les seves arts davant d'un públic entregat. I per calmar la gana i la set, res millor que atansar-se a un estand on es farà tot tipus de carn a la brassa.

Ambientació de carrer

El mercat medieval de Castelló va néixer com a iniciativa fa catorze anys, un menys que el Festival. L'acceptació massiva per part del públic ha fet que, cada edició, el mercat esdevingui un punt de trobada de milers de persones arribades d'arreu de les comarques gironines. Edició rere edició, el mercat s'ha anat ampliant ocupant l'espai de la Llotja i la plaça Joan Alsina. Enguany es fa un pas més i es passa d'una cinquantena de parades a una seixantena, ocupant també la plaça Jaume I. "Davant la demanda de públic hem optat per aquesta proposta", comenta Dolors Gossó, representant de l'associació El Bruel, organitzadora de l'acte.

En el mercat, on només es poden bescanviar productes amb els diners, la moneda de l'època que s'obté en alguna de les dues banques, hi haurà molts punts d'interès. Una de les zones estarà ocupada pels artesans que faran demostracions *in situ* de les seves habilitats.

Aquest grup de mestres tenen enguany un pes important ja que tots els oficis representats es vinculen amb la temàtica d'aquesta edició del Festival, la construcció dels grans edificis de les catedrals. Així es podrà veure des d'un grup de picapedrers, fusters, vidrers, luthiers, entre altres. Al llarg del diumenge també hi haurà actuacions musicals i teatrals de la mà de diferents companyies especialitzades en amenitzar mercats.